

කිරිති බාලසුරියගේ අභාවයේ සිට 25 වසරක්

20වනී සියවසේ දෙවනී භාගයේ දකුනු ආසියාවේ ප්‍රමුඛ මාත්ස්වාදීය

South Asia's foremost Marxist of the second half of the 20th century

පලමු කොටස

විශේෂ බිජේ විසිනි

2012 දෙසැම්බර් 27

ප්‍රධාන ලේකම් කිරිති බාලසුරිය සහෝදරයා නිර්ධන පන්තික ජාත්‍යන්තරවාදය සඳහා කළ අරගලය පිළිබඳ කොටස දෙකක ලිපි මාලාවක පලමුවැනි කොටස සි.

හතරවැනි ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුවේ (හජාජාක) ශ්‍රී ලංකා ගාංඩාවේ, එනම් විෂ්ලවවාදී කොමිෂනිස්ට් සංගමයේ (විකොස) ආරම්භක ප්‍රධාන ලේකම් වූ කිරිති බාලසුරිය හඳුසි හංදුයාබාධයකින් 1987 දෙසැම්බර් 18වනීදා මිය ගියේ ය. මිය යන විට ඔහුට වයස අවුරුදු 39ක් වුවා පමණි. ඔහුගේ අකාල වියෝග විසින් කෙටි කර දමන ලද්දේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ හා කළාපය පුරා කමිකරුවන් හා පිළිත ජනතාව අතර නිර්ධන පන්තික ජාත්‍යන්තරවාදයේ විෂ්ලවවාදී මූලෝපාය විභාග කිරීමේ අරගලය සඳහා දැකකට වඩා වැඩි කාලයක් දැනුවත්ව කැපකළ ජ්‍යෙෂ්ඨයකි. විකොස යනු සමාජවාදී සමානතා පක්ෂයේ (සසප) පූර්වගාමියා ය.

මුහුගේ මරනය සිදු වූ ද්‍රව්‍යෙක් කිරිති සහෝදරයා ලිඛිතානු කමිකරු විෂ්ලවවාදී පක්ෂයේ (කවිප) ප්‍රාථමිකින් සමග 1985-86 හේදය ඉක්තියෙන් ලේක ලෞටිස්කිවාදී ව්‍යාපාරය මුහුන දුන් දේශපාලන කර්තව්‍යයන් පැහැදිලි කරමින් හජාජාක සඳහා ලිපියක් කෙටුම්පත් කරමින් සිටියේ ය. විශේෂයෙන් ම ඔහු අවධානය යොමුකරමින් සිටියේ 1987 ජූලි මස සිට ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඉන්දියාවේ හමුදා-දේශපාලන මැදිහත්වීම තදනන්තරව විකොස හා දකුනු ආසියාව පුරා කමිකරු පන්තිය ඉදිරියේ පැවැති ප්‍රශ්න කෙරෙහි ය.

එම අවස්ථාවේ දී ලියන ලද අවමංගල දැනුවීම තුළ වර්කර්ස් ලිගයේ ජාතික ලේකම් බේවිඩ් නොත් මෙසේ ප්‍රකාශ කළේ ය: “ශ්‍රී ලංකාව තුළ විෂ්ලවවාදී කොමිෂනිස්ට් සංගමය මුහුනදෙන අතිවිශාල දේශපාලන පිහිනයන් නොත්කා, හතරවැනි ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුවේ නායකයෙකු ලෙස ඔහුගේ ජාත්‍යන්තර වගකීමෙන් කිරිති සහෝදරයා පසුබැස්විය හැකි නොවී ය. ඔහුගේ සියලු වැඩිකටයුතු දිරිගන්වන ලද ග්‍රෑෂ්ට දේශපාලන පරමාදරුය වූයේ නිර්ධන පන්තික ජාත්‍යන්තරවාදයේ ගමන් මග යි. කිරිති සහෝදරයාට

අනුව එය එහි ඉහළ ප්‍රකාශනය සොයාගත්තේ සමාජවාදී විෂ්ලවයේ ලෝක පක්ෂය ගොඩනැගීමේ අරගලය තුළ ය.”

කිරිතිගේ අවමංගලයට සහභාගී වූ සිය ගනනක් කමිකරුවන් හා තරුනෙයන් අමතමින් නොත් ඔහුගේ කාර්යභාරයේ අතිවිශාල වැදගත්කම අවධාරනය කළේ ය: “ආසන්න ඉදිරි කාලයේ දී ආසියාවේ පමනක් නො ව ලෝකය පුරා කමිකරුවන් කිරිති සහෝදරයාගේ ලිපි ලේඛන කියවමින් අධ්‍යයනය කරනු ඇත.”

2008 සිට ගෝලිය දිනවාදයේ සිදුවෙමින් පවතින බිඳුවැටීම විසින් තල්පු කෙරෙන අද දවසේ පන්ති අරගලයේ මතුවීම කිරිති බාලසුරියාගේ ප්‍රගාජ් ත්‍යාගික හා දේශපාලනික ප්‍රතිපදානයන් අධ්‍යයනය කිරීමේ අවශ්‍යතාව අවධාරනය කර ඇත. උතුරු අප්‍රිකාව තුළ හෝ මැද පෙරදිග වේවා, ලෝකයේ එතිහාසික වශයෙන් පසුගාමී මෙන් ම දියුනු රටවල් තුළ ද හඳුසි අවශ්‍යතාවය වන්නේ ලියෙන් වෛවිස්කිගේ නොනවතින විෂ්ලව ත්‍යාග මත පදනම් ව කමිකරු පන්තියේ නායකත්වයේ අරුමුදය විසඳීම යි.

1964 ලංකා සම සමාජ පක්ෂයේ (ලසසප) එතිහාසික පාවාදීම විසින් ජනතාය කෙරුනු දේශපාලන ගැටුපු හා ව්‍යාකුලතා ජය ගැනීමට මං සොයුමින් සිටි පෙරලිකාරී වූ තරුනෙයන් කන්ඩායමකට කිරිති 1966 මුල් හාගයේ දී එකතු විය. සිරිමා බන්ඩාරනායක මැතිනියෙන් පාලක ශ්‍රී ලංකා තිද්‍යස් පක්ෂය (ශ්‍රීලනිප) සමග සහායයකට ලසසප ඇතුළු වූ කළේ හි තමන් ලෞටිස්කිවාදීන් ලෙස හඳුන්වා ගත් පක්ෂයක් දෙනපති ආන්ත්‍රික එකතු වූ ලෝකයේ පලමු පක්ෂය බවට ලසසපය පත් විය.

පාවාදීම සිදුවූයේ ශ්‍රීලනිප ආන්ත්‍රික එරෙහිව කමිකරු පන්තිය හා තරුනෙයන් විෂ්ලවවාදී පරිමානයේ අරගලයකට ඇදෙමින් සිටි අවස්ථාවක ය. රාජ්‍ය හා පොදුගලික අංශ යන දෙකෙහි ම ප්‍රධාන වෘත්තීය සම්මිත සම්මේලන වෘත්තීය සම්මිත සංවිධානයන්ගේ ඒකාබද්ධ කමිටුව (පේසිටියුම්) යයි නම්කළ පොදු පෙරමුනක් ගොඩ නාගා තිබූ අතර ආන්ත්‍රික ඒවායේ ඉල්ලීම 21 විසඳුවේ නැති නම් වැඩිවර්ජනයක් කැඳවන බවට තර්ජනය කරමින් සිටියන්. තරුනෙයේ පෙරලිකාරී වෙමින් සිටියන්. වියවිනාම් යුද්ධය හා කොංග්‍රේස් පැලුම්බා සාකච්ඡා එරෙහිව මෙන් ම කමිකරු අරගලවලට සහාය

දැක්වීමට හා නිදහස් අධ්‍යාපනය මත ප්‍රභාරයන්ට එරෙහිව විශ්ව විද්‍යාල සිංහයේ විරෝධතා දක්වමින් සිටියන.

ලසසප බන්ධාරනායක ආන්ත්‍රිච්චට ඇතුළුවීම කමිකරුවන් හා තරුණයන් අතර පුළුල් ව්‍යාකුලත්වයක් තිරමානය කළේය. ලසසප ඉල්ලීම් 21 ව්‍යාපාරය හකුලා ගත්තේය. ලසසපයෙන් කැඩී ගොස් එහි පාවාදීම් හෙලා දුටු ලසසප (වි) විසින් ලසසප දේශීන්වයට එරෙහිව සටන් කිරීමට අවශ්‍ය වූ කමිකරුවන්ගේ හා තරුණයන්ගේ වඩාත් විවාරිශීල්ස්පිරු, අධේරෙයමත් කරනු ලැබූහ. ලසසපයේ අවස්ථාවාදයට දේශපාලන ආවරණය සැපසු, අර්ථස්ට් මැන්ඩල් තායකත්වය දුන් පැබිලෝවාදී එක්සත් ලේකම් මන්ඩලයෙන් වෙන්වීම ලසසප(වි) ප්‍රතික්ෂේප කළේය. එහි බොහෝ අනුගාලිකයන්, විශේෂයෙන් ම අපේක්ෂා හංග නමුත් නිහඹනා වූ තරුණයන් මගහරිමින් ලසසප(වි) ලසසප පරිභානියේ ජාත්‍යන්තර දේශපාලන මූලයන් සාකච්ඡා කිරීමට ගත් සියලු ම උත්සාහයන් ප්‍රතික්ෂේප කළේය.

දේශපාලන අවුල්ජාලයෙන් පිටත ට එමට මාවතක් සෙවීමට ගක්ති කන්ධායම පිහිටුවන ලදී. ඔහුගේ විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රවේශ විභාගයට සූදානම් වෙමින් සිටි, තවමත් පාසල් සිංහයෙකු වූ කිරීති තරුණ දේශපාලන ක්‍රියාකාරීන්ගේ මෙම කන්ධායමට එකතු විය. මෙම කන්ධායම, යම් ආකාරයක විෂමම්තාතිය හා මාධ්‍යමික ස්වභාවයකින් යුතු වූ අතර ලසසප(වි) ගැන විවේචනාත්මක වුවත් ආපසු ලසසප වෙත යාමේ ආස්ථානයකින් යුත් අය ද එහි සාමාර්කයන් අතර ප්‍රාග්ධනය නිශ්චිත විවේචනාත්මක විරෝධ දක්වන ලද මූත් අනිමුලික න්‍යායික ප්‍රාග්න පැහැදිලි කර ගැනුනේ හතරවැනි ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුවේ මැදිහත්වීම හරහා පමනි.

භජාජාක බ්‍රිතාන්‍ය ගාබාව වූ සමාජවාදී කමිකරු සංගමයේ තායකයෙකු වූ රෝනි බන්ධාගේ 1966 සංවාරය තරුණයන් විල්පුඩ් “ස්පයික්” පෙරේරා සමග සම්බන්ධ කළේය. කාන්තහස්ත තොට්ටිස්කිවාදීයෙකු වූ ස්පයික් සහෝදරයා, පැබිලෝවාදී අවස්ථාවාදයට එරෙහිව හජාජාක අරගලයේ පදනම මත, මුළුමනින් ම පාහේ ඩුදිකාලා දේශපාලන සටනක් ලසසප(වි) තුළ ගෙන යමින් සිටියේය. ගක්ති කන්ධායමේ මාධ්‍යමික දේශපාලනය පිළිබඳ ගැහුරු විවේචන ද එක්සත් ලේකම් මන්ඩලය කෘෂිකාලීනයක් එහිවෙත එරෙහිව එහිවෙත එක්සත් ප්‍රභාරයන්ගේ අධිජ්‍යාන සහගත අන්තර්ගත ලියවිලි මෙම තරුණයන්ගේ ඇස් අරවන්නක් විය.

භජාජාකයට ආකර්ෂනය වූ තරුණයේ විරෝධ කන්ධායම පිහිටුවුහ. හතරවැනි ජාත්‍යන්තරය තුළ මයිකල් පැබිලෝ හා අර්ථස්වී මැන්ඩල් තායකත්වය දුන් අවස්ථාවාදී ප්‍රවනතාවකට එරෙහිව අරගලය තුළ සැකසුනු හජාජාක ලියවිලි පිළිබඳ තියුණු අධ්‍යාපනයක් හා සාකච්ඡාවක් ඇරුණුනි. පැබිලෝවාදීනු කමිකරු පන්තියේ දේශපාලන ස්වාධීනත්වය

සඳහා වූ සටන අතහැර දමා නොයෙකුත් රටවල කමිකරු ව්‍යාපාරයේ ආධිපත්‍ය දැරු ස්ටේලින්වාදී, සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී හා ධෙන්ඩ්ටර ජාතිකවාදී නිලධරයන්ට දන ගැසුහ. 1963දී පැබිලෝවාදීන් සමග යලි එක් වූ එක්සත් ජනපදයේ සමාජවාදී කමිකරු පක්ෂයේ දේශපාලන පසුබැසීමට එරෙහිව බ්‍රිතාන්‍ය සමාජවාදී කමිකරු ලියය දිග්ගැස්සුන අරගලයක් ඇරුණුවා පමනි. විරෝධය කන්ධායම තුළ න්‍යායික පැහැදිලිකම සඳහා සටන තුළ හජාජාක දේශපාලනය සඳහා ප්‍රමුඛ සටනකරුවා ලෙස කිරීති මතුවිය.

තවමත් ගාබාවක් ලෙස පිළි නොගත්ත ද විරෝධය කන්ධායම හජාජාක, විශේෂයෙන් ම බ්‍රිතාන්‍ය සමාජවාදී කමිකරු ලියයේ ලියවිලි හා වැඩකටයුතු ඉතා කිවිටුවෙන් හඡා ගිය අතර 1968දී මයිකල් බන්ධා විසින් (හතරවැනි ජාත්‍යන්තරය සගරාවට) ලියන ලද කතුවැකියක් හෝ වීමින් විසින් වියවිනාමය තුළ ගෙන යමින් පැවතුන “දිග්ගැස්සුන මහජන යුද්ධය” ද මාඩි සේත්‍යං ගේල්ලා යුද්ධයේ “ප්‍රමුඛ නිපුනයා” ලෙස ද වර්තනා කළ විට කම්පනයෙන් යුක්තව ප්‍රතිචාර දැක්වීය. මාඩිවාදය පැසස්මී පිළිබඳව විරෝධය දැක්වීමට කිරීති සමාජවාදී කමිකරු ලියයට ලියක් යැවු අතර (එකී) කතුවැකිය බන්ධාගේ පොදුගලික දාම්පිය ප්‍රකාශ කළ බව දැක්වෙන කෙටි සටහනක් රේලය මුදනයේ ඇතුළත් වී තිබිනා. බන්ධාගේ මාඩිවාදී නැඹුරුවට පාඩුවෙවි තිබෙන්නට හැර තමන්ගේ වැඩකටයුතු කර ගෙන යාමේ මෙම ආකල්පය එක්සත් ජනපදයේ සමාජවාදී කමිකරු පක්ෂයට එරෙහිව තමන්ම ගෙන ගිය ප්‍රතිපත්තිමය අරගලයෙන් සමාජවාදී කමිකරු සංගමය පසුබසීමින් සිටි බවට සංඡාවක් විය.

එම වසර අවසානයේ විෂ්ලවවාදී කොමියුතිස්ට් සංගමයේ ආරම්භක සම්මේලනයේ දී ලසසප, ලසසප(වි) හා ගක්ති හරහා එහි ඉතිහාසය සලකනු කරමින් අලුතින් පිහිට වූ පක්ෂය ජාතික විෂ්ලවවාදී ප්‍රවාහයේ අඛන්ඩත්වය ලෙස සැලකු ප්‍රවනතාවකට විරැද්ධ වූ අවස්ථාවේ කිරීති එම න්‍යායික දාචිතරහාවය ම ප්‍රදර්ශනය කළේය. පැබිලෝවාදයට එරෙහිව හජාජාක ගෙනයිය ජාත්‍යන්තර අරගලය තුළ ම ව්‍යාචිතිවාදයේ අඛන්ඩත්වය පවතින බවත් මෙයින් පිටත ජාතික කාන්ඩ් ගැසීමකට අඛන්ඩ විෂ්ලවවාදී නැඹුරුවක් පවත්වා ගත නොහැකි බවත් ඔහු දැඩිව අවධාරණය කළේය. නොනවතින විෂ්ලව න්‍යායේ පදනම මත ඉතුළුයානු උප-මහද්වීපය ප්‍රරා විෂ්ලවවාදී දේශපාලන සටනක් ගෙන යාමේ ඉදිරිදැරුණයක් ආරම්භක සම්මේලනය ඒකමතිකව පිළිගන්නේය. යන්තම් වයස 19දී කිරීති විෂ්ලවවාදී කොමියුතිස්ට් සංගමයේ ප්‍රධාන ලේකම් වශයෙන් පත් කර ගන්නා ලදී.

මතු සම්බන්ධයි